

ОБЛАСТ ШУМЕН

П Л А Н

ЗА ЗАЩИТА ПРИ ГОРСКИ ПОЖАРИ

Г Р А Д ШУМЕН
2012

1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ПОЖАРИ

Планът за защита при пожари, е единна част от Плана за защита при бедствия на територията на област Шумен.

„Пожар” е огън, разпространяващ се без контрол във времето и пространството.

Горският фонд в Шуменска област възлиза на 105 324 ха, в това число – иглолистни – 11 296 ха; широколистни – 94 028 ха.

Горите в областта са разположени в 4 Държавни горски стопанства /Върбица, Велики Преслав, Смядово и Шумен/ и 1 Държавно ловно стопанство /”Паламара” с. Венец /.

На територията на областта има обработваема земя – 2 262 305 дка, в т.ч.: ниви – 1 632 313 дка ; мери и пасища – 229 956 дка; естествени ливади – 14 551 дка; трайни насаждения – 97 450 дка и изоставени 288 035 дка.

Горите са разположени предимно в пресечени местности, до които водят черни, тесни и с големи наклони пътища. Липсва противопожарно водоснабдяване, естествени и изкуствени водоеми или водоизточници, което в голяма степен затруднява пожарогасенето.

Основни причини за възникване на горски пожари са природни бедствия /гръмотевични бури с мълнии/, човешка небрежност или умисъл.

Характерно за горските пожари е бързото им нарастване на големи площи със завихряне и прехвърляне на искри на големи разстояния и образуване на нови огнища, което създава реална опасност за живота на екипите, потушаващи пожара и животните.

Най-вероятни райони за възникване на горски пожари са насажденията от I клас на пожарна опасност. Това са предимно иглолистни култури и широколистни насаждения, растящи върху много сухи и сухи почви. В Шуменска област горите от I клас на пожарна опасност възлизат на 28 287 ха.

За ограничаване на мащабите на възникнали пожари на територията на областта в горския фонд са изградени следните съоръжения:

-минерализовани ивици – 196,2 км;

-барьерни прегради /просеки/ шосета и трасета на далекопроводи високо напрежение /с широчина – 20-30 м/ - 47,45 км.

По-често горски пожари през последните години са възникнали в районите на с. Кълново, с. Риш, с. Веселиново /община Смядово/; с. Пет могили /община Никола Козлево/; с. Мировци /община Нови пазар/; с. Вехтово /община Шумен/ и района на иглолистните култури около стената на яз. “Тича”

Честотата на проявление на горските пожари е ежегодна.

Последиците от възникване на горски пожари могат да се групират в две направления:

-материални загуби – изразяват се в изгаряне на дървесина на определена стойност и разходите свързани с последващи залесявания;

-екологични щети:

-постъпване в атмосферата на CO² и други газове, отделяни при горенето;

-нарушаване естествените местообитавания на птиците и дивите животни в района на пожара;

-изгаряне на мъртвата горска постилка и плодородния повърхностен хумусен слой на почвата;

-увеличаване обема на повърхностния воден отток и започване на ерозионни процеси на наклонените терени.

Сериозна опасност представляват и полските пожари. Най-често те се предизвикват при нерегламентираното палене на стърнища. Неосигуряване на наблюдение и неизораване

на предпазни ивици създава предпоставка за прехвърляне на огъня в горски фонд и превръщането на пожара в горски. Раздробяването на земеделските имоти и безразборното палене на стърнища рязко повишава броя на полските пожари /средно 70-120 на година/. Около 25% от тях преминават в горски.

Честотата на проявлението им е ежегодно.

В района на област Шумен по статистически данни горските пожари възникват главно от запалени земеделски територии, граничещи с горския фонд /стърнища, пасища, пустеещи земи и т.н./.

2. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ПРИ ПОЖАРИ

Лесовъдски – създаване на смесени, разновъзрастни и широколистни гори, които са по-устойчиви на пожари и своевременно провеждане на различните видове сечи и почистване на сухата и паднала маса в горите.

Технически – изораване на минерализовани ивици по границите на горите, граничещи със земеделските земи.

Организационни:

- обявяване на пожароопасен сезон за горите;
- медийни разяснителни и превенциални кампании, насочени към населението;
- поставяне на предупредителни табели на определени места;
- изграждане на противопожарни ядра от служителите на всяко Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство;
- изграждане на гасачески групи във всяко населено място, в чието землище има горски фонд;
- изграждане противопожарни депа, оборудвани с инвентар за гасене на горски пожари във всяко Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство;
- взаимодействие с органите на ОУПБЗН и местната власт за незабавно потушаване на възникнали горски пожари;
- назначаване на пожаронаблюдатели във всяко Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство през пожароопасния сезон;
- ежегодно актуализиране на плановете за противопожарна охрана на горите на всяко Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство и съгласуване на същите с ОУПБЗН.
- изготвяне на регионална програма за РДГ – Шумен за опазване на горите от пожари;
- изготвяне на ежемесечни графици за дежурство на служителите в Държавно горско стопанство и Държавно ловно стопанство през пожароопасния сезон;
- през пожароопасния сезон, особено в празничните и почивни дни осигуряване на допълнително наблюдение на най-посещаваните от туристи и граждани зони в горския фонд;
- разработване на схеми за взаимно оповестяване в случай на запалване и пожар в горите;
- провеждане инструктаж на всички собственици на гори и земи в горския фонд, ползватели в горите, пастири, пчелари, собственици и ползватели на недвижими имоти, намиращи се в горския фонд или в непосредствена близост до него, за правилата за пожарна безопасност в горите, както и да се уведомят писмено за задълженията им, произтичащи от чл.121, ал.11 на ППЗГ.

При възникване на пожар на територията на областта, обстановката може да бъде:

- Сложна – продължителни, мащабни, с висока интензивност пожари, застрашени и изолирани населени места, труднодостъпни терени, високи средни денонощни температури, ниска атмосферна влажност;

- Тежка – прогресивно влошаващи се условия, пострадали населени места – население, жилищни и обществени сгради; обекти от националното стопанство;

Основната дейност за намаляване на риска при възникване на пожари е превантивната работа, а именно:

- обучение на управленските екипи;

- окомплектоване (включително с ИСЗ), обучение и провеждане на тренировки на професионални сили – (служителите на ОУПБЗН, на държавните горски и ловни стопанства, ведомствени противопожарни ядра, на доброволните формирования в общините, гасачески групи в селата и др.);

- контрол и налагане на санкции при нарушаване забраната за палене на стърнища след жътвената кампания;

- контрол за изграждане на просеки, минерализовани ивици и разораване около големите житни и горски масиви;

3. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

- локализиране района на пожара за недопускане запалване на прилежащи жилищни и обществени сгради;

- изключване на електропреносната мрежа, преминаваща през района на пожара /при необходимост/;

- направа просеки и изораване на ивици за предотвратяване разпространението на пожара;

- привеждане в готовност определените за действие сили и средства;

- евакуация на населението, застрашено от пожар;

4. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ

Областен щаб за изпълнение на плана за ЗБ

- създава цялостната организация на локализационните и ликвидационни мероприятия;
- организира оповестяването и извеждането на населението от застрашените райони;

РДГ

- привеждат в готовност силите и средствата за действия при възникване на пожар;

- дават указания за действията на гасаческите екипи;

- организируют направа на просеки и разораване на ивици за ограничаване разпространението на пожара;

Областно управление ПБЗН:

- организира дейността на ситуационния център;

- организират взаимодействие с поделенията от ВС и другите сили и средства, участващи в гасене на пожара;
- организира със специализирани сили и средства гасенето на пожара и локализирането му;

РИОСВ /Лаборатория към МОСВ/

- взема проби от атмосферен въздух за анализ и определяне степента му на замърсеност с продукти от горене;

В С

- участват в гасене и локализиране на пожара със сили и средства, съгласно Плана за защита при бедствия;

РЦ на „ЕОН България – мрежи” и ЕСО МЕР

- изключват участъци от електропреносната или електроразпределителната мрежа, попадаща в района на пожара /при нужда/;

ОД на МВР

- организира отцепване района на пожара;
- организира съвместно с ОПУ движението на МПС в района на пожара;
- подпомага извеждането на населението от застрашените райони.

1 Предупреждение

Получава информация за метеорологичната обстановка от НИМХ при БАН, свързана с повишаване на температурите и опасността от възникване на пожари и я предоставя на областна и общински администрации – отг.ОУПБЗН

2 Изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието

Разузнаване в районите на пожар – отг.РДГ, ОУПБЗН

Направа на минерализовани ивици и просеки. При опасност извеждане на населението от застрашените зони – отг.РДГ, ОУПБЗН, ОД на МВР

3 Оповестяване

Оповестяване на областния управител. Оповестяване на кметовете на общини, застрашени от големи пожари. Оповестяване на силите от ЕСС – отг. ОУПБЗН, РДГ

Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС – отг.ОУПБЗН

Оповестяване застрашеното население и обектите намиращи се в рисковите зони – отг.ОУПБЗН, кметове на общини.

4 Спасителни операции

Спасяване на пострадали и издирване на изчезнали лица в зоните на пожар – отг.ОУПБЗН, ОД на МВР, РДГ

Осигуряване на обществения ред, регулиране на движението, отцепване на мястото за намеса – отг.ОД на МВР

Оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им в лечебни заведения – отг.ЦСМП

5 Временно извеждане и настаняване на население останало без подслон

Настаняване на население останало без подслон в резервен сграден фонд – отг.кметове на общини

Осигуряване на палаткови лагери за останалите без жилище – отг.ОУПБЗН

Осигуряване на продукти от първа необходимост и питейна вода за пострадало население – отг. ОКС, БЧК, В и К, ОУПБЗН

6 Овластяване и ликвидиране на екологични инциденти

Локализиране на пожари, вземане на проби, извършване на анализи и ликвидиране на пожари – отг.ОУПБЗН, РИОСВ

5 СРЕДСТВАТА И РЕСУРСИТЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО Т.2, 3 И 4.

Ресурсното осигуряване на защитата при бедствия включва:

- текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система;
- изграждане и поддържане на системи за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
- предоставяне на държавни имоти и движими вещи за целите на защитата;
- създаване и поддържане на запаси от материални средства за осигуряване защитата на населението при бедствия.

Източниците за финансиране по областния план за защита при бедствия са републиканския бюджет, общинските бюджети, средствата на ведомствата и организациите, предвидени за участие при провеждане на дейности, осигуряващи защитата на населението..

Когато финансирането е за сметка на републиканския бюджет, съгласно чл. 61, т. 1 и т. 2 на Закона за защита при бедствия, финансовите средства за изпълнение на областния план за защита при бедствия се осигуряват в рамките на одобрените средства за съответните министерства и ведомства.

Допълнителни финансови средства за ликвидиране на последици от бедствия би могло да се осигурят от резерва за предотвратяване, овластяване и преодоляване на последиците от бедствия, съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Резервът се усвоява по решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет.

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на Единната спасителна система. При необходимост, допълнителни сили и ресурси се осигуряват поэтапно от отговорните за превенция и СНАВР ведомства и организации. В извънредни ситуации, при възможност, може да бъдат включени силите и ресурсите на МО.

Информация за екипите и средствата на ЕСС при пожари /Прил.№ 2/.

6.НАЧИНИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕСС.

1. Организация на действията на органите за защита при пожари в областта. Начин на взаимодействие между органите на изпълнителната власт и връзки с областните и национални структури за справяне с бедствията.

За изпълнение на дейностите по този план към областна администрация със заповед на областния управител се създава Щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и взаимодействие с националния план.

Поименният му състав се определя със заповед /Прил. № 1/.

Всички членове на щаба се явяват на определеното работно място – зала за управление, намираща се на II етаж в сградата на Областна администрация. В работно време явяването на членовете на щаба е до 20 минути след оповестяването, а в извънработно време – до 60 минути.

Областният щаб изпълнява следните основни функции:

- анализира информацията за бедствието;
- предприема мерки за овладяване на възникналото бедствие;
- осъществява взаимодействие на областно ниво между органите на изпълнителната власт,
- информира населението и медиите за развитието на бедствието, за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия за населението;
- организира провеждането на СНАВР с части на единната спасителна система и допълнително придадени сили и средства;
- организира настаняване на пострадало население в имоти държавна собственост и снабдяването им със стоки от първа необходимост.

Работата на щаба се подпомага от експертна група. За осъществяването на координацията и взаимодействието в експертната група се включват представители на компетентните ведомства, имащи отношение по ограничаване и ликвидиране на бедствието.

Координацията на действията на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез оперативните комуникационно - нформационни центрове на Министерство на вътрешните работи при спазване изискванията на чл. 29 от Закона за защита при бедствия

Взаимодействието между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието се извършва от ръководителя на място, като ръководител на място е началникът на ОУПБЗН или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотии, когато ръководител на място е ръководителят на регионалната здравна инспекция или на областна дирекция на агенция по храните.

1.1. Ръководство на организацията на действията на органите за защита при пожари – Областният управител организира и ръководи защитата на населението на територията на областта:

- лично или чрез упълномощено от него лице извършва обмен на информация с Оперативния комуникационно-информационен център на ГД ПБЗН - МВР и чрез него привлича допълнителни сили и средства при необходимост;
- поддържа непрекъснатата връзка със съседните области, както и с кметовете на 10-те общини от областта, съгласно схемата за оповестяване на ОСС.
- при нужда координира организацията на действията за защита при пожари на границите на областта (съвместно със съответните областни управители), както и действията между две и повече общини на територията на областта – чрез дежурния по ОСС по установения ред.

При възникнала необходимост от въвеждане в действие на настоящия план или при постъпило мотивирано искане от кметове на общини в областта, областния управител със заповед обявява „**бедствено положение**” за цялата или за част от територията на областта, съгласно чл. 50 от ЗЗБ.

2. Въпроси за взаимодействие между органите на изпълнителната власт.

2.1. Координиране действията между ОУПБЗН, РЗИ, ЦСМП, БЧК и общинските щабове за осигуряване на засегнатото население /стоки от първа необходимост, медицинско осигуряване и др./

2.2. Разпределение на силите и средствата на ОУПБЗН, военните формирования от ВС, ЦСМП, РЗИ и общинските щабове, и тяхната координация.

2.3. Взаимодействие между органите на ОПУ и ОД на МВР по отношение организацията на движение.

2.4. Осигуряване на високо проходима техника за нуждите на ЦСМП и ОКС.

7. РЕД ЗА РАНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ПОЖАРИ

7.1. Системи за оповестяване/предупреждение в областта – Оповестяването се извършва чрез изградената далекосъобщителна мрежа, мрежите на мобилните оператори, ОД на МВР и ТКО на ГД ПБЗН- МВР. Осъществява се чрез дежурните: по областен и общински съвети за сигурност; дежурните в регионалните структури на министерства и ведомства в областта и дежурен в ОЦ на ОУПБЗН - Шумен.

7.2. Оповестяване на органите на изпълнителната власт и съставните части на ЕСС

Със системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на ЕСС, чрез въведени бази данни на длъжностни лица за оповестяване в групи.

Длъжностните лица, включени в групите, са разпределени по приоритети за реда, по който ще бъдат оповестявани, съобразно заеманата длъжност, функции и отговорност.

Начините за свързване чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на ЕСС са алармиране и оповестяване.

На областно и общинско ниво групите за оповестяване са:

1. областният управител и областната администрация;
2. щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия;
3. кметът на общината и общинската администрация;
4. щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия;
5. кметът или кметският наместник на населеното място;
6. съставните части на ЕСС на областно и общинско ниво;

При опасност или възникване на бедствие, ранното предупреждение и оповестяването се извършва по заповед на областния управител, кмета на засегнатата община или началника на ОУПБЗН съгласно плановете за защита при бедствия. Заповедта се изпълнява от дежурен в ОЦ на ОУПБЗН, който информира и НОЦ на ГДПБЗН.

Дежурните в ОЦ на ОУПБЗН в областта осъществяват:

- координация на съставните части на Единната спасителна система;
- изготвяне и изпращане на предупреждения и съобщения за възникнали бедствия до органите на изпълнителната власт (чрез изградената система за оповестяване на ОСС);
- оповестяване частите на Единната спасителна система – основни и съставни – в областта.

- включване на допълнителни сили и средства на основните и други съставни части на Единната спасителна система съгласно плана за защита при бедствия – по искане на ръководителя на място, на кмета на общината или на областния управител

Оповестяването може да се извършва и съгласно действащите инструкции за оповестяване, чрез дежурният по ОблСС.

- областен управител, кметовете на засегнатите общини, дежурен ОЦ на ОУПБЗН – веднага.

-членовете на областен щаб – по разпореждане на Областния управител.

7.3 Оповестяване на населението – извършва се чрез пресцентъра на ОА. Видът и обемът на информацията за населението, начина (порядък) на излъчването ѝ, както и медиите, които ще я излъчват, се определят от областния щаб.

Населението се оповестява и чрез изградената действаща сиренно оповестителна система в областта на ГД ПБЗН.

8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕКИПИТЕ И СРЕДСТВАТА НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

Единната спасителна система е организацията, координацията и ръководството на действията на звената, службите и структурите на:

- министерства и ведомства,
- общини,
- търговски дружества и еднолични търговци,
- центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения,
- юридически лица с нестопанска цел,
- въоръжените сили,

при запазване на институционалната или организационната им принадлежност и определените им функции или предмет на дейност при подготовката за реагиране при бедствия, при възникване на бедствия и при необходимост за провеждане едновременно на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи от две или повече нейни части или единици.

На територията на област Шумен основните задачи и отговорности на звената, службите и др. съставни части на Единната спасителна система са както следва:

На основните съставни части на ЕСС – Областно управление “Пожарна безопасност и защита на населението” – Шумен, , Областна дирекция на МВР и Център за спешна медицинска помощ – Шумен :

- осигуряват непрекъсната готовност за получаване на съобщения за възникване на бедствия;
- извършват оценка на информацията за възникнало бедствие и предприемане на незабавни действия;
- координация и ръководство чрез ръководителите на място на спасителните и неотложните аварийно – възстановителни работи.

На другите съставни части на ЕСС – общини, териториални структури на министерства и ведомства, неправителствени организации, търговски дружества и еднолични търговци на територията на област Шумен:

- предоставят помощ при поискване съгласно плановете за защита при бедствия;
- поддържат в готовност силите и средствата, предвидени за провеждане на СНАВР;
- създават и поддържат собствена система за оповестяване на личния състав при възникване на бедствия.

9. ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА

При възникване на пожари на територията на област Шумен се извършва оповестяване на съставните части на Единната спасителна система. Същите се привеждат в готовност от ОЦ на ОУПБЗН чрез дежурните в съответните ведомства.

Всички съставни части на Единната спасителна система се привеждат в готовност едновременно.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Щаб за изпълнение на областния план за ЗБ
2. Информация за екипите и средствата на ЕСС при пожари
3. Схема за оповестяване
4. Разчет за три дни за нуждите от продукти от първа необходимост
5. Регистър на наличната техника
6. Телефонен указател на организации и ведомства
7. Налични хлебопекарни